

CONV 349/02

WG VIII 10

SAMMANFATTNING

---

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgrupp VIII – försvarsfrågor
Ärende:	Sammanfattning av mötet den 14 oktober 2002

Lägesrapport

1. Utfrågning av general Carlo Cabigiosu (f.d. chef för KFOR), general Gustav Hägglund (ordförande för EU:s militära kommitté), Alain Leroy (EU:s särskilda representant i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien).

Arbetsgruppen noterade ovanstående inbjudna gästers föredragningar om krishantering.

General Cabigiosu framhöll ett antal faktorer som är av central betydelse när det gäller att sörja för en effektiv militär beslutsordning i en multinationell styrka. Sådana faktorer är bl.a. förfarandena för utnämning av chefen för styrkan, militär disciplin (inklusive hur man skall operera inom ett antal olika rättsliga strukturer), gemensam utbildning (man bör överväga att inrätta en gemensam europeisk militärstabsskola) och överensstämmelse i fråga om löner, försäkringar och sociala bestämmelser. En framgångsrik multinationell verksamhet är beroende av en lämplig kombination av stridsenheter som samarbetar på plats. Det krävs gemensamma resurser inom områdena logistik, strategiska transportoperationer och underrättelser (även om det erkänns att detta är ett känsligt område).

General Hägglund, som betonade att han framförde sin privata synpunkter, redogjorde för de nuvarande strukturerna och förfarandena på krishanteringsområdet. I praktiken skulle samtliga medlemsstater fatta beslut om en eventuell operation, även om endast några av dem skulle genomföra den (dvs. en "koalition av villiga stater"). Ett antal kommittéer är involverade i de nuvarande förfarandena, vilket inte nödvändigtvis främjar snabba beslut, även om bestämmelsen i Nicefördraget om att tillåta delegering av beslut till KUSP är till stor hjälp. Den militära stabens roll är att bistå med rådgivning om militärstrategiska alternativ. Att planera och leda operationer ingår inte i dess nuvarande uppgifter. En utvidgning av

stabens mandat så att det omfattar detta är kanske en fråga som konventet bör ta upp. Andra möjliga diskussionspunkter är bl.a. följande: Hur befogenheterna för krishantering kan samlas, eventuellt hos den höge representanten; huruvida krishanteringen skulle främjas av att den höge representanten sitter som ordförande i rådet (yttre förbindelser); hur det militära kommandot kan kopplas till EU:s särskilda representanter på plats (med hänsyn till erfarenheterna från FN) och huruvida man bör utöka EU:s kapacitet att genomföra militära operationer inom EU (dvs. inom räddningstjänstområdet).

Alain Leroy beskrev i stora drag den aktuella situationen när det gäller EU:s särskilda representanter. Han utgick ifrån sina egna erfarenheter och angav ett antal positiva faktorer som hade bidragit till en på det hela taget framgångsrik erfarenhet av krishantering i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien. För det första är viktigt att det är rådet som utnämner särskilda representanter eftersom detta ger dem politisk legitimitet. För det andra fungerar samarbetet väl mellan de särskilda representanterna och den höge representanten (och den höge representanten kan ingripa snabbt och effektivt när så behövs). För det tredje beror framgångar på platsen snarare på inflytande än på officiell politisk auktoritet. För det fjärde hade samarbetet mellan EU och USA fungerat utmärkt och man hade byggt upp goda förbindelser med OSSE, Nato och Ryssland. Aspekter som måste förbättras är finansieringen (resurserna är otillräckliga) och logistiken (det finns t.ex. inga säkra kommunikationer med Bryssel). Förbindelserna mellan olika institutioner fungerade relativt tillfredsställande, men kontakterna med Europaparlamentet var få.

2. Diskussion om krishantering

Ordföranden uppmanade medlemmarna i gruppen att ge sina reaktioner på de ämnen som tagits upp under experternas föredragningar och att särskilt inrikta sig på frågorna i dagordningen för mötet.

Det rådde bred enighet i gruppen om att det är nödvändigt att sörja för ett snabbt beslutsfattande på krishanteringsområdet och förfarandena är alltför många för närvarande. De olika kommittéernas deltagande i processen måste förenklas, även om det är svårt att ändra de befintliga strukturerna eftersom de återspeglar den nuvarande pelarstrukturen. Flera medlemmar i gruppen föreslog att krishanteringen kunde göras effektivare om man gav den höge representanten mer direkta befogenheter. Några medlemmar föreslog att man skulle inrätta en befattning för en biträdande hög representant med ansvar för försvarsfrågor, medan andra menade att man borde vara försiktig med att skapa nya befattningar. Gruppen uttryckte allmänt stöd för de särskilda representanternas roll och några medlemmar föreslog att de borde ges större självständighet på fältet. Gruppen var även positiv till att tillhandahålla tillräckliga finansiella resurser för krishantering, inklusive för särskilda representanter. Frågan om de särskilda representanternas politiska ansvar måste tas upp, liksom den mer allmänna frågan om ansvarighet när det gäller krishanteringsoperationer. Idén att utvidga den militära stabens mandat så att den kan planera och genomföra specifika operationer noterades. Man uttryckte stöd för förslaget att utöka samarbetet på sådana områden som utbildning och harmonisering av lagstiftningen.

De inbjudna talarna framförde ett del synpunkter som en uppföljning av diskussionen. Det noterades att det fanns ett antal argument för att inrätta en enda kontaktpunkt på området med övergripande ansvar för EU:s åtgärder, vilket skulle garantera enhetlighet. Den höge representantens roll skulle kunna utvidgas till att leda mötena i rådet (yttre förbindelser) (vilket skulle vara särskilt värdefullt i en krissituation), men KUSP skulle behålla sin roll när det gäller strategisk ledning av en eventuell krishanteringsoperation.

Ordföranden avslutade mötet med att konstatera följande:

- Det rådde allmän enighet om behovet av snabba och smidiga förfaranden för krishantering utan att det politiskt ansvaret åsidosätts.
- Gruppen hade noterat att den militära staben enligt sitt befintliga mandat inte kunde planera eller genomföra operationer, men att de civila aspekterna av operationerna planeras och genomförs inom EU:s strukturer.
- Medlemmarna i gruppen var eniga om behovet av att förbättra samarbetet på utbildningsområdet. Det fanns ett visst intresse för förslaget att inrätta en gemensam militärstabsskola.
- Det fanns ett brett stöd för att förstärka den höge representantens roll, bl.a. genom att bevilja initiativrätt på krishanteringsområdet, men att KUSP:s centrala roll skulle bevaras när det gäller politisk kontroll och strategisk ledning av krishanteringsoperationer. Det hade också framförts förslag om att skapa en biträdande hög representant med ansvar för försvarsfrågor.
- Frågan om de särskilda representanternas status och roll samt de resurser de har tillgång till bör också studeras ytterligare. Det vore lämpligast att gå vidare med både denna fråga och frågan om den höge representantens roll vid ett gemensamt möte i arbetsgrupperna för yttre åtgärder och försvarsfrågor.

Ordföranden meddelade att nästa möte skulle äga rum den 29 oktober och inriktas på frågan om ESFP:s räckvidd. Ett underlag skulle skickas till arbetsgruppens medlemmar före mötet.

=====